

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep.
0030 OSLO

Høring - Forslag til endring i rettshjelploven, rettshjelpforskriften og stykkprisforskriften

Fylkesmannen i Buskerud viser til høringsnotat fra Justis- og beredskapsdepartementet av 25. mai 2016 angående forslag til endring i rettshjelploven, rettshjelpforskriften og stykkprisforskriften.

Høringsnotatet pkt. 2. Egenandel ved fri sakførsel i behovsprøvde saker

Fylkesmannen i Buskerud støtter intensjonen bak forslaget om å heve taket for egenandel i behovsprøvde saker. Det er ønskelig å få konflikter løst så tidlig som mulig og på andre måter enn ved domstolsbehandling.

Høringsnotatet pkt. 3. Fritt rettsråd og fri sakførsel i saker som gjelder felleseieskifte mellom ektefeller og økonomisk oppgjør mellom samboere, og reduksjon av stykkprisen Pkt. 3.2.1. Stadiet for fritt rettsråd

Fylkesmannen i Buskerud mener at saker som gjelder tvist om felles bolig bør være en prioritert sak enten partene har felles barn under 18 år eller ikke.

Det følger av rundskriv G-12/05 at dersom en person står i fare for å miste boligen han bebor, vil saken objektivt berøre vedkommende i særlig sterk grad. Det er derfor i praksis lagt til grunn at det kan innvilges en stykkpris på 5 timer fritt rettsråd i slike saker.

Fylkesmannen er av den oppfatning at dette må gjelde like sterkt i saker der samlivsbrudd er årsaken til at personen står i fare for å miste boligen. Tvist om felles bolig etter samlivsbrudd bør derfor være en prioritert sak etter § 11 andre ledd.

Det er foreslått å redusere stykkprisen for saker som kun gjelder felleseieskifte og økonomisk oppgjør, og i saker som i tillegg gjelder foreldreansvar mv. Fylkesmannen vil bemerke at dersom det er ønskelig å redusere antallet saker for domstolene og behovet for fri sakførsel, kan dette innebære at advokatene må arbeide noe mer med sakene på stadiet for fritt rettsråd enn de gjør i dag. Etter vårt syn kan det da være uheldig å redusere stykkprisen i disse sakene. Vi anser ellers at det for saker som omfatter både felleseieskifte og foreldreansvar mv. kan være hensiktsmessig å dele opp stykkprisen, slik at det blir en stykkpris for hvert av områdene.

Pkt. 3.2.2. Stadiet for fri sakførsel

Fylkesmannen i Buskerud har ingen innvendinger til forslaget om å fjerne sakstypen som prioritert sak på stadiet for fri sakførsel.

Høringsnotatet pkt. 4. Rundskriv G-12/2005 og oppmykning av dispensasjonspraksis

Fylkesmannen i Buskerud støtter forslaget om oppmykning av dispensasjonspraksis. Vi mener imidlertid at beløpet det kan dispenseres innenfor, 20 000 kr, er for lavt. Saker vi har behandlet viser at blant annet personer som har trygdeytelser som eneste inntekt og dermed kan ha dårlig betalingsevne, lett vil falle utenfor ordningen med fri rettshjelp. For eksempel vil en ung enslig ufør ha en minsteytelse som utgjør en bruttoinntekt på 269 396 kr.

Videre mener vi at det uansett bør åpnes for at Fylkesmannen i ekstra særlige tilfeller må få utøve skjønn og eventuelt innvilge økonomisk dispensasjon utover de tilfellene som er foreslått i høringsnotatet.

Det er foreslått at det bør stilles som vilkår at nødvendig bistand overstiger 12 timer. Fylkesmannen anser det positivt at det gis en klar grense. Imidlertid er det i høringsnotatet pkt. 3.2.1 foreslått å redusere stykkprisen fra 12 til 10 ganger offentlig salærsats. Vi mener at det vil gi best sammenheng dersom det da også settes som vilkår at nødvendig bistand må overstige 10 timer.

Høringsnotatet pkt. 5. Økonomiske og administrative konsekvenser**Pkt. 5.1. Reglene om egenandel**

I andre avsnitt er det vist til at økning av egenandelen vil kunne medføre at etterspørselen etter rettshjelp vil avta, og at fylkesmennene derfor vil få noe færre saker til behandling. Fylkesmannen i Buskerud antar at det her er ment at domstolene vil få færre saker til behandling.

Pkt. 5.2.1 Fritt rettsråd og pkt. 5.2.2 Fri sakførsel

Dersom felleseieskifte/økonomisk oppgjør fjernes som prioritert sak på stadiet fri sakførsel og det innføres begrensninger på stadiet fritt rettsråd, vil dette medføre flere søknader til fylkesmennene om utvidet fritt rettsråd og flere søknader etter rettshjelploven §§ 11 tredje ledd og 16 tredje ledd.

I tillegg antar vi at vi vil motta flere søknader om dispensasjon fra inntektsgrensen.

Det vil bli noen færre saker når sakstypen ikke lenger er prioritert, men dette vil ha mindre betydning for arbeidsmengden. Denne typen saker er i hovedsak stykkprissaker som vi kun kontrollerer og anviser.

Samlet sett vil de foreslåtte endringene i høringsnotatet føre til en større mengde saker til fylkesmennene.

Fylkesmannen i Buskerud vil understreke at det er viktig at departementet gir klare retningslinjer for endret praksis i sakene om fri sakførsel og dispensasjonssakene.

Pkt. 6. Forslag til endring i lov om fri rettshjelp, forskrift om fri rettshjelp og stykkprisforskriften

I pkt. 6.1 er det foreslått endringer i § 11 annet ledd nr. 1 og 2, hvor den nye ordlyden viser til «*felles bolig som partene eier*». Dette uttrykket er ikke benyttet i de foreslåtte endringene i stykkprisforskriften, jf. pkt. 6.2. Fylkesmannen mener at det vil gi best samsvar mellom lov og forskrift dersom stykkprisforskriften § 5 også viser til «*felles bolig som partene eier*».

Med hilsen

Bente Nyegaard Fjell
avdelingsdirektør

Rune Fredriksen
fagsjef

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift